

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 1450/05
08.12.2005. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Slobodana Dražića, predsednika veća, predsednika veća, Jelene Borovac, Vlaste Jovanović, mr Ljubice Jeremić i Biljane Dragojević, članova veća, u pravnoj stvari tužioca AA, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tuženog BB, čiji je punomoćnik VV, advokat, radi utvrđenja, predaje poseda i naknade štete, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Somboru broj Gž. 817/04 od 18. januara 2005. godine, u sednici veća održanoj 8. decembra 2005. godine, doneo je

R E Š E N J E

UKIDAJU SE presuda Okružnog suda u Somboru broj Gž. 817/04 od 18. januara 2005. godine i presuda Opštinskog suda u Apatinu broj P. 370/03 od 17.6.2004. godine u usvajajućem delu i delu odluke o troškovima spora i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje u ukinutom delu.

O b r a z l o ž e n j e

Okružni sud u Somboru je presudom broj Gž. 817/04 od 18. januara 2005. godine odbio žalbu tuženog i potvrdio presudu Opštinskog suda u Apatinu broj P. 370/03 od 17.6.2004. godine kojom je delimično usvojen tužbeni zahtev tužioca i obavezan tuženi da tužiocu na ime zakupa po času rada mašine GG isplati iznos od 882.000,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom počev od 31.10.2001. godine pa do isplate u roku od 15 dana. U preostalom delu preko dosuđenog iznosa do traženih 918.000,00 dinara tužbeni zahtev je odbijen. Obavezan je tuženi da tužiocu nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 45.346,00 dinara u roku od 15 dana.

Protiv naznačene presude Okružnog suda u Somboru tuženi je izjavio blagovremenu reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Revizija tuženog je osnovana.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju pravosnažnom presudom prvostepenog suda broj P. 354/93 od 18.11.1994. godine je utvrđeno da je tužilac suvlasnik u GG. Tužilac je bio osnivač "DD", u kući tuženog, a ova radnja prestala je sa radom ____ godine prema rešenju nadležnog organa za privredu od 1. marta 1993. godine. Od tog dana tuženi je bio u isključivom posedu navedenih mašina. Između parničnih stranaka odnosi su se poremetili, nakon sukoba, tužilac nije bio u mogućnosti da obavlja delatnost sa navedenim mašinama. U periodu u kome je tuženi bio u posedu predmetnih mašina iste su radile obavljajući poslove najpre u "DD", a potom u "ĐĐ" vlasništvo EE. Za utuženi period veštačenjem je utvrđena visina zakupnine u visini suvlasničkog dela tužioca po času rada za mašinu GG. Cena je utvrđena komparacijom korišćenja istih ili sličnih mašina kod ____ preduzeća. Na dan 31. oktobra 2001. godine utvrđena je mesečna zakupnina od 18.000,00 dinara, a što za 49 meseci ukupno iznosi 882.000,00 dinara.

Na osnovu ovih činjenica nižestepeni sudovi su primenjujući odredbe člana 3. i člana 14. Zakona o osnovama svojinsko-pravnih odnosa obavezali tuženog da tužiocu nadoknadi za sporni period zakupninu zbog isključivog korišćenja pomenutih mašina koje su u tužiočevom suvlasništvu u 1/2 dela, a isključivim korišćenjem od strane tuženog pravo tužioca je bilo povređeno da stvar drži i da se njome koristi srazmerno njegovom alikvotnom suvlasničkom delu.

Vrhovni sud ocenjuje da su nižestepeni sudovi pravilno zaključili da je tuženi dužan da tužiocu isplati naknadu u visini zakupnine za predmetne mašine koje je u spornom periodu isključivo koristio i ako mu je bilo poznato da je tužilac suvlasnik u 1/2 dela što je utvrđeno pravnosnažnom sudskom presudom. Takođe je pravilno finansijskim veštačenjem komparacijom korišćenja istih ili sličnih mašina kod ___ preduzeća utvrđena visina zakupnine za predmetne mašine. Međutim, metodologija obračuna te zakupnine nije pravilno izvršena pa je dosuđeni iznos doveden u pitanje. Naime, finansijsko veštačenje je obavljeno 31. oktobra 2001. godine, a prvostepena presuda je doneta 18. januara 2005. godine te je na dosuđeni iznos zakonska zatezna kamata dosuđena počev od utvrđenog veštačenja, znači suprotno odredbi člana 189. stav 2. Zakona o obligacionim odnosima. Pogrešno je veštak na dan veštačenja utvrdio visinu zakupnine i potom za prethodni period od 49 meseci tako utvrđeni iznos samo pomnožio sa 49. Prvostepeni sud je bio dužan da naloži veštaku da utvrdi visinu zakupnine predmetnih mašina za svaki mesec posebno počev od ___ godine pa do ___ godine i da na svaki utvrđeni iznos obračuna zakonsku zateznu kamatu počev od dospelosti svakog pojedinačnog iznosa pa sve do dana veštačenja koje treba da se poklopi sa vremenom presuđenja. Tek kod takvog utvrđenja zakupnine, veštak će biti u mogućnosti da izvrši denominacije dinara, da 24. januara 1994. godine svede dotadašnji račun na nove dinare i da u skladu sa proteklom inflacijom u datom periodu i porastom cena na tržištu, pravilno utvrdi koliko iznosi zakupnina za predmetne mašine u spornom periodu.

Iz navedenih razloga Vrhovni sud je reviziju tuženog usvojio i odlučio kao u izreci na osnovu člana 395. stav 2. saveznog ZPP i člana 491. stav 4. ZPP ("Službeni glasnik Republike Srbije" broj 125/04).

U nastavku postupka prvostepeni sud će odrediti novo veštačenje kojim će utvrditi realnu zakupninu koja tužiocu pripada zbog nekorišćenja predmetnih mašina u spornom periodu sa korišćenjem metodologije kao što je napred navedena.

Predsednik veća

sudija,

Slobodan Dražić, s.r.

Za tačnost otpavka

zž